

Szerkesztőség:

-ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hird-
tések és ezeknek díjai, va-
mint a felszólamlások kül-
dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A magyar madár.

(T.) Minden fajta nációnak van vala-
mi madara, mely ott tollászkodik a czime-
rében. mint azon nép nemzetiségének ki-
fejezője.

A francziának van egy fejü sassa, a
németnek kétféjü sassa, a horvátok sasának
pedig most nő a harmadik feje. A magyar-
nak is volt egy Turul madara, mely azon-
ban már régen itt hagyott benünket, mint
Szent Pál az oláhokat s most ott gubasz-
kodik szegény egy osztrák cipő gyár tete-
jén, onnét formázzák művészeink egy-egy
emlékmű tetejére.

Vissza nem jő, mert hej! más mada-
ra van már a magyarnak

Szelid, jámbor természeténél fogva vá-
lasztott magának másikat, mely jobban pá-
szol hozzá, mert meg is van már koppasztva,
sőt szép pirosra meg is sütvé, épen csak a
szánkat kell eltátani s repül bele egyene-
sen . . . Ez a sült galamb.

Az az hogy épen az a baj, hogy nem
repül, mert megsütött állapotában arra nem
is alkalmas. Biz azt meg kellene fogni.

Ez azonban fáradságos dolog, nem is
érünk rá a nagy ménkü paklizásoktól és
politizálástól, hát csak sóvárgunk utána és

igen nagy vigasztalódásunkra szolgál, ha más
se kaphatja be.

Ilyen madarunk nekünk a járásbiróság
kérdése. Nem csak jó volna, de égető szük-
ségünk lenne rá, nekünk is, járásunk köz-
sései nagyrészenek pedig életbe vágó szük-
ségletüket képezi.

Ha jól emlékszem, néhány éve foglal-
koztam már ezzel a kérdéssel és akkor ki-
mutattam ama körzet népességének számát,
melynek keretében a járásbiróság felállítan-
dó, szervezendő lenne.

Nézzük csak át megint.

A Járásbiróság székhelye lenne Abony,
ma már 15000 lakossal, hozzánk tartoz-
nék: Tápió györgye: 5500, Ujszász: 4250.
Zagyvarékas: 4600. Tószeg: 3900. Jászka-
rajenő: 6500. Kocsér: 3700 Törtel: 3500.
Tápiószele: 6600 lakossal, az egész járás
tehát 53550 lakossal, és területre nézve:
Abony: 22.204. Tápiószele: 15.599. Tápió-
györgye: 12.101. Ujszász: 10.111. Zagyva-
rékas: 4622. Tószeg: 14.826. Jászkaraje-
nő: 15.624. Kocsér: 11.623. Törtel: 9.877.
Összesen: 116.587. kataszt. hold területtel.

Tehat ezen járásnak ugy lakossági
szám aránya, mint területi kiterjedése, va-
lamint Abonynak, mint ezen óriási terület-
nek központi viszonya, főszoigabirói szék-

helye feltétlenül indokolják az abonyi já-
rásbiróság szervezését.

Ezekhez járul még az az abnormo is álla-
pot, hogy öt-hat község lakosságának
Abonyon keresztül kell bujtorognia, ha a
Czeplédi járásbiróságnál, adóhivatalnál, köz-
jegyzőnél, pénzügyőrségnél akarja, vagy
kell ügyes-bajos dolgát elvégeznie.

Hogy ezt a körülményt a Czeplédi já-
rásbiróság ügyforgalmi adataival is tudnók
indokolni, az bizonyos, de azt tudják ott
is, ahol a szervezést kell intézni.

Mindezeknek a föltárása világossá te-
szi azt, hogy a bíróságot itt szervezni kell.

Esik is hébe-hóba egy-két szó erről,
foglalkoznak is néha a kérdéssel illetékes
faktorok, de azt kívánni, hogy ezt az egész
ügyet egy-két jó akarónk üsse nyélbe, az
merő képtelenség akkor, midőn nap-nap u-
tán látjuk, hogy minő mozgalom indul meg
ily dolgok kivitelére, mily meggyőző érvek-
kel kell előállania az összes érdekeltégnek,
ha valamit ki akar vinni.

Itt sem elég, a tapogatódzás, a szerény
próbálgatások. Egyes jó akaróink ténykedé-
sei illetékes helyen egy oldalú akciónak
tünhetik föl, egyszerű kilincselésnek; —
hanem igenis fel kell kerekednie az összes
érdekeltégnek, bele kell vonni az összes

TÁRCSA.

A leány-szobából.

Írta: K. L.

— Az „Abony” eredeti tárczája. —

A complicált munkázatu point-lace függö-
nyökön át beszűrődött a napsugár a virág illatos
fehér leány-szobába. Az ablaknál három gyönyörű
leány ült, hasonló a napsugarhoz; szótlanok, ra-
gyogók. Az ablak előtti megkapó kép, a hóval bo-
ritott föld, melyre szikrázó csillagokat kovácsolt a
lepattanó napsugár, halgatagga, melancholicussá
tette őket.

De midőn a nap elbujt egy szürke felhő tö-
meg mögé és a hó telre emelkedtető hideg fény-
telenséggel riaszta el a fölötté ugrándozó veréb-
sereget, a három leány is a kandalóhoz huzódott
az ablaktól.

Itt aztán megeredt a szó. Leona, a házikí-
saszony kissé borzongva jegyezte meg:

— Lányok ez a szeméink előtt elvonuló kép
emlékeztet a Goth Elláék házasságára. Ellának is
olyan volt a vőlegénye, mint egy szép téli nap,
menyasszonya imádtá őt és nem vette észre, hogy
erre a hideg, gögös emberre csak a „vőlegény”
szerepe vet egy csep muló melegséget, melyet ha-
marosan eltakart a „férj” szürke köpenye. Azt ta-
lán ti is tudjátok, hogy ez szerelmi házasság volt,
de azt nem, hogy a multhónapban nyert befeje-
zést a válóperök.

— Hogyan — sziszent fel a baba arcú Mag-
da — elváltak? Lássátok én sokkal okosabb va-
gyok. Nem keresek szép férjet. Vőlegényem intel-
ligens, magas állasu hivatalnok. Ismeretes az elő-
kelő körökben, sőt mágnásokkal van benső baráti
viszonyban. Lehet-e nagyobb boldogság egy nőre
nézve, mintha a férje révén oly tarsadalmi állást
ér el, melyről lánykorában álmodozott? Én nem
ismerem ennél nagyobb boldogságot.

A kissé komoly Emy felesóvaiva mondta:

— Óh, én nem vágyom ilyesmire, mert tu-
dod-e édesem, hogy a magas tarsadalmi állás örö-
mei nagyon is olesó husnak a híg leve, ha nincsen
pénzünk dragább husra. Nagyon keserű a nagy-
urak barátsága, ha nincsen pénzünk velök versenyt
tartani. Nekem ugy tetszik, mintha valaki Ameri-
kába akarna eljutni, hajó jegyre azonban pénze
nincs, ellenben jó uszó. Beleugrik tehát az Óce-
ánba s uszva remél eljutni az új világrészbe. Ha
még ideje korán észre tér meg van mentve, mert
az innenső partra visszaviczkelhet, a tulsóra soha!

Lássátok én sohasem óhajtottam tekintélyes
férjet. Jegyesem vagyonos fiatalember, az egész
család kitünő anyagi helyzetben van. Igaz, hogy
a hozomány kérdést komolyabban vette kissé a
keleténél, ám ez az igénye némileg jogosult is, a
menyiben reá is tekintélyes örökség vár. Gazdag
asszony leszek s mi kell még egyéb? Pénzen
mindent lehet venni. — Hatást lesőn figyelte ba-
rátnóit.

Magda sértődötten egy éles pillantással nyel-
te el haragját. Leona hallgatagon, ábrándozva te-
kintett ki a havas tájra. Érezte, hogy a két leány
az ő szavait várja, tudta hogy rajta a sor. De hát

kiről és mit beszéljen? Neki még nincs jegyese,
vagy közölje e bohó ábrándját ezekkel, kiknél az
ugy sem leine méltánylásra. Érezte, hogy szólnia
kell, tehát halkán mondta:

— Jól tudjátok, hogy nincs a kiről beszél-
jek, de hogy ne mondhattátok, hogy visszaélek
bizalmatokkal, hallgassatok ide. Még csak egy-két
hónappal ezelőt is — magatok is eleget mulattat-
tok fölőtte — komolyan állítottam, hogy sohasem
fogok férjhez menni. Mióta is vagy Emy menyasz-
zony?

— Éppen huszonegyedikén mult két hónapja.

— Igen, igen. Nos midőn megkaptuk az el-
jegyzési tudósítasod, azon nap estéjén szorakozot-
tan lapozgattam könyveim között. Azon tünődtem,
hogy voltaképen minek is kell férjhez menni? És
azt constatáltam magamban, hogy csak is a szü-
lők helyteleu nevelése eredményezi, hogy a leány,
midőn már minden megélhetőségi mód, jövője e-
gyébb úton való biztosítása zárva van előtte, kény-
telen egyedüli életezelnak a férjhezmenést tekin-
teni. Bosszankodva kezdtem visszapakolni a könyv-
veket, midőn egy kissé megsárgult, valamely könyv-
ből kihullott lap került a kezembe. Mindjart leg-
felől e kis versszak állott rajta:

Sei hochbeseligt, oder leide:

Das Herz bedarf ein zweites Herz
Geteilte Freud, ist doppelt Freude,
Getedter Schmerz, ist halber Schmerz.

Tiedge.

(Kb. ezt jelenti:

Légy fennen áldva, vagy károsult:

A sziv másik szivet kíván,

MI UJSAG?

Hazafias és jótékony alapítvány. Felsőszentgyörgy község képviselőtestülete a legutóbbi gyűlésében II. Rákóczi Ferenc nagy magyar fejedelmünk emlékére 1000 kor. alapítványt szavazott meg oly formán, hogy annak évi kamatát az ottani népiskolába járó szegénysorsú „iskolás gyermekek felruházására” fordítják.

Tanulhatnánk ettől a kis községtől hazafias magatartást és áldozatkészséget is, mert biz' azzal az arva koszorúval, melynél még Gara János világitása is többbe került, — azzal az egypár vers harangozással és egy kis furulyázással még nagyon keveset tettünk Rákóczi dicsőséges kultuszának ápolására, hírének, nevének és honszerelemének példaképen való megörökítésére. Ha minden városban, faluban lesz Rákóczi-emlék, akármiféle alakban, szoborban, képen, alapítványokban, ünnepszentelésekben, akkor nem kell féltetni a magyarság hegemonióját minden más nézű fölt. Addig azonban lehetünk jó kalmárok, kofák, vagy politikusok és irástudó farizeusok, de nem egészen jó magyarok.

Főpásztori körlevelek. Csáky Károly váci megyés főpásztor a közeli napokban becsajtotta ki XI. és XII. sz. körleveleit. Az első egész terjedelmében utasításokat ad az egyházmegyei számadások dolgában, — míg a második egyházmegyei gyűjtést rendel el december hó 8-án a „József kir. Herceg Szanatorium” javára; közli a „Rorat” mise privilégiumát a váci megyére; több bírósági, illetve miniszteri rendeletet és határozatot, iskolaügyeket illetően; az apácák adománygyűjtésének megszorítását a püspöki kar legutóbbi tanácskozási anyagának alapján.

A nemzetközies ellen. Ft. Lévay Mihály apát, orsz. képviselőnk a múlt héten felszóllalt az országgyűlésen és azt kívánta, hogy a nemzetközi szociálisták tévtanainak és mételyző iratainak ellensúlyozására népies szociális műveket és iratokat kell terjeszteni. Mire a földművelésügyi miniszter a beszédre válaszolva kijelentette, hogy a népies irodalmat a munkások érdekében mindég pártolni és támogatni fogja.

Üdvös ssórakozás. Ilyen a kath. iskolás gyermekek karácsonyi pásztorjátéka, amelyre nagyban folynak az előkészületek. A kegyeletes tartalmu játékok jóvedelmével a nagyon szegény iskolás gyermekek felruházása céloztatik, miért is már előre, a közönség legmelegebb pártfogásába ajánljuk a karácsonyi pásztorjátékok megtekintését.

Abony Czegléd telefonja. A kereskedelemügyi miniszter az abonyi és czeglédi távbeszélő hálózatban e hónap elsejétől kezdve a budapest-környéki távbeszélő hálózathoz tartozó központokra érvényes díjszabást leptette életbe. E két hálózat azon előfizetői, akik a környéki hálózatban érvényes előfizetési-díjat fizetik, azok az évi díjért saját állomásaikról külön díj felszámítása nélkül beszélhetnek a budapesti, környéki és budapesti hálózat előfizetőivel és viszont ugyancsak ezek hívhatók fel díjtalan beszélgetésre. A többi előfizető a budapesti és környéki hálózat előfizetőivel s viszont csak egy korona beszélgetési díj fizetése mellett beszélgethet.

Közgyűlés. Abony község képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor közgyűlést tartott, melynek tárgyai voltak: A vásárállás nagyobbitása céljából földvétele. A 140.000 koronás kölcsönről jelentés. Járási távbeszélőhöz hozzájárulás. Anyakönyvi ügyek ellátása. Adóügyek ellátása. Szaitz Gábor utjavítási kérelme.

A papirpénzt kivonják a forgalomból. Az osztrák magyar bank legutóbb tartott közgyűlésén, illetve a miniszteriummal folytatott tárgyalásain elvben elhatározta, hogy 1909. évi január hó 1-től kezdődőleg a 10 és 20 koronás papirpénzt kivonja a forgalomból s helyette ugyanannyi értékű arany pénzt becsát ki. Határozata érvényre emelése végett, a tíz- és husz koronás papirpénz forgalmát már november elejétől korlátozza.

Dohánybeváltás. A m. kir. pénzügyminiszter legutóbbi kelt rendeletével 1906. évben természetelt dohány beváltására nézve: Szolnokon a jövő év január 2-től február 21-ig terjedő időre állapította meg a dohánytermény beadását.

A gyalocsos tótok vásári vizsgálata tárgyában véleményezésért fordult a kamarához dr. Benko Albert Szolnoki alispán. Az ipartörvény kivételesen megengedi a felvidéki tótoknak a házalást és házalás közben hetipiacokon való kirakodást és árusítást mindenütt az országban, de csak a felvidék háziipar szövöttesével. Az élelmes tótok

lyezve részelteti oktatásban a nép gyermekeit.

A községek és felekezetek kezelése alatt — kevés kivétellel — másképpen fest a tanügy. És pedig úgy fest, hogy egyik iskola roskatagabb, tulsufoltabb, felszereltlenebb, a másiknál. Községeknek, felekezeteknek a tankötelesekhez mérten nagyon kevés az iskolája, kevés a tanítói személyzete, akiknek, országos vélemény szerint, gyarló fizetést ad s e helyett tulsufolt osztályokkal kar pótolja, vagyis ami a méltányos fizetésből hiányzik, azt a tankötelesek többletével egészíti ki (!). Nem is tehet másképpen, mert községeink és felekezeteink adója oly magasra van feleségítva, hogy az eddiginél nagyobb áldozatot meghozni, a népoktatás érdekében, már nem képes.

A minő vád kiérezhető a statisztikai adatokból az egész ország népoktatására nézve, éppen oly kritika szól kisebb hazánkra Pest vármegyére s még szűkebb pátriánkra, Abonyra is, amennyiben vármegyénkben 29.116, Abonyban pedig csak (!) 593 az iskolakerülők száma, amely összegből bizvást lehet állítani, 4/5 rész a kath. felekezetre esik. Ha ezen a kis hiányosságokon segíteni akarunk, tekintettel a kath. iskola tulsufolt osztályaira is, külterületen 4 s a belterületen szintén 4 tanítói állomás, ugyanannyi tanteremmel — volna szervezendő. Ehhez azonban pénz, még pedig sok pénz kell. Honnan vegye ezt a temérdek pénzt a hitközség? Onnan, ahol van, az állampénztárból, államségélyalakjában, amelynek igénybevétele külön törvény feljogosítja mindazon községeket és felekezetre, amelyek saját erejükből immár nem bírják iskoláikat törvény és kor szerint továbbfejleszteni. Ha azonban a felekezet a népoktatás intenzívabbé tétele céljából a jelleget is feláldozni kész, akkor egy másik törvényszakasznak alkalmazása fog érvényesülni, amely világosan kimondja, hogy „A kormány ott állít állami iskolát ahol azt fontos állami, vagy népoktatási érdek megköveteli, más szóval, ahol a községek vagy hitfelekezetek nem képesek, vagy nem akarnak az állami érdekeknek megfelelő népoktatást biztosítani.

Akár egyik, akár másik megoldási módot választják is a felekezetek és községek, előbb — utóbb az egész vonalon elegendő iskolának kell lenni, mert a nép jogok századában a nép gyermekei iskolázatlanul nem maradhatnak. S ha lesznek elegendő iskoláink, kevés lesz az iskolakerülő; ha kevés lesz az iskolakerülő s ha a tanítók is méltányos anyagi ellátásban részesülendek, be fog teljesedni nagy Széchenyink jóvendölése: „Magyarország nem volt, hanem lesz.” Faxit Deus!

Veverán István.

képezte-e öltözékét. Lehet, hogy törpe volt, torz vonásokkal, de a hangjára, a szavaira tisztán emlékezem ma is. Tudom, hogy el fog jönni, azt is tudom, hogy nem veti meg az anyagiakat sem, de a hol nem leli fel a keresett erkölcsi értéket, milliók sem pótolják neki a lelki hiányt.

Leona elhalgatott.

A két barátó az órát nézte s menni készült. Emy, miközben kalapját feltűzte, szatirikusan jegyezte meg:

— Engedj meg édes Leonám, de így nem gondolkozhat modern leány. Én szeretem a szépet, regényeset, a könyvet fakasztó ábrándosságot, de ezt már nem. Nekem mindenkor több örömet fog szerezni, ha az uram ki fogja fizetni a 30 kor. kalap számlámat, nem is szólva az 1000 kor. boutonokról, mintha haza jön közölni velem a bubánatát. Ez már izléstelenség. S ezért menjen az ember ferjhez?

— Igen — tette hozzá Magda ajkbigyesztve — és bánom én, ha az uracskám nem osztozik is örömemben, ha egyszer én ott lehetek a Várkövyék zsúrján. Vagy például nekem kedveltem a Vigszínház, ha az uram kedvenc darabját adják ép a Nemzetibe, az ördög sem akadályozza meg abeli örömemben, hogy a Nemzetibe járjon, de én már csak a Vig-nél maradok.

A két leány ezután, megegyező nézetöknél fogva, össze mosolygott. Kész volt közöttük ismét a béke. Kissé hidegen vettek bucsút Leonától. Mikor távoztak, a leány kivette irásztala fiókjából azt a kis „Tiedge” verset és aranyos medallionjába zárta azt.

„Aranyba foglalt gyémánt a hozományom” — mondta csendesén.

járási községeket a mozgalomba, bele kell vonni abba az összes befolyásos egyéneket s addig hordani meggyőző érveket halomra, a míg ennek eredménye nem lesz.

Egy szóval a sült galambért el kell menni, mert az magától nem jön, mert nem jöhet szegény, aztán meg — nem is igen ereszti k.

És ennek — kérem — lassan — itt a legfőbb ideje!

Sok az iskolakerülő.

Halász Ferencz kultuszminiszteri tanácsosnak „Nemzeti állam és népoktatás” című tanulmányában foglalt statisztikai adatok szolgáltatnak impulzust arra, hogy a fenti témával szerény lapunk is érdemlegesen foglalkozzék, nem kulturpolitikai, hanem csupán népoktatási, közművelődési szempontból.

Mit is mond a statisztika? A statisztika egészen leplezetlenül azt mondja, hogy Magyarországon az 1904—5. iskolai évben 337.954 mindennapi (6—11 éves), 255.149 ismétlő (12—15 éves) tanköteles egyáltalán nem járt iskolába, vagyis szép hazánkban az urnak 1905. évében éppen csak 593.103 volt az iskolakerülők száma. És, hogy ez a félmiliót meghaladó numerus ma még jóval nagyobb, onnét következtetjük, hogy a viszonyok melyek ezt a mizeriát, ezt az áldatlan helyzetet megteremtették, máig sem változtak, nem változtak pedig azért, mert nem hajtuk végre a régebben és újabban keletkezett népoktatási törvényeket, melyek elrendelik, megparancsolják, hogy a tankötelesek beteretlessenek az iskolákba, a létszámhoz elegendő iskolák állitassanak, megfelelő tanítói állomás szerveztessék s az iskolák a tanítás céljaira megfelelő módon felszereltessenek. — Így a törvény. S mit tapasztalunk országszerte? Azt, hogy legtöbb helyen nincs elegendő s megfelelő iskola, amely az évről-évre gyarapodó tanköteleseket befogadni képes volna. A tulsufoltság pedig sok iskolában oly nagy mérvű, hogy oda már több tanuló elhelyezni s csak némi sikerrel is oktatni ember feletti munka. A beiskolázás is tulajdonképpen azon akad fenn, hogy a tankötelesek elhelyezésére nem rendelkezünk megfelelő számú tanteremmel s nem szervezünk elegendő tanítói állomást. Az állami kezelésbe vett iskoláknál nem találkozunk ilyen anomáliakkal, mert az államhatalom meghozta a törvény követelte anyagi áldozatokat, sőt sok helyen bőkezűsége valló palotaszzerű s kifogástalanul felszerelt iskolákban elhe-

Osztott öröm, dupla öröm,
Osztott bánat, fél bú csupán)

E versnek leirhatlan hatása volt reám. Világosság kezdett derengeni agyamban. Megértettem, hogyan lehet a férjhezmenés életcél. Miért kell férjhez menni és viszont nőslüni. Megértettem tisztán, világosan mit jelent ez: „Eszményi házasság.” A leányok irigységgel vegyült tisztelettel hallgatták Leonát, ő pedig meghatva folytatta beszédjét:

— Nem tudom kifejezni amit akkor éreztem, egy új világ nyílt meg előttem. A sárgult levelet ölemben ejtve kezdem gondolkozni . . .

Szemeim lehunytam, de azt még jól hallottam, hogy az ajtó mögöttem csendesesen megnyílt, egy gyengéd kéz tapintását éreztem a vállamon. De valami megnevezhetlen érzés megmértevitette tagjaimat . . . Képtelen voltam megfordulni. Felakartam állani, midőn csendes, kellemes mélységű férfihang szelált meg mögöttem:

— Leona! Tudtam, éreztem, hogy élnie kell Önnek valahol. Egy különös sejtélem súgta nekem, hogy el egy nő számomra, ki reám vár; kit nekem s kinek engem rendelt a Mindenható. Leona, kérem, legyen a feleségem . . . és e lap legyen az Ön hozományja.

Egy kezét pillantottam meg, mely kivette kezemből a papír lapot és erszényébe csuszattatta azt.

A látomány eltűnt és én felébredtem. Ott ültem még mindig a széken, ölemben a sárgult könyv lap, gyertyám félig leégve.

Ez éjjel kitünően aludtam és reggel mosolygva gondoltam az álomra. A jelenésre nem emlékeztem. Derék — avagy püpos, görbe alakú volt-e. Eiegdans szalon ruha — vagy koldus daróc

azonban derűre-borura árusítanak brünni, hamburgi kosomónosi stb. árukat; tehetik mert iparhatóságaink teljesen indolensek ha a helyben lakó és súlyos közterheket viselő kereskedők és iparosok érdekeinek megvédéséről van szó. A kamara most kimondotta, hogy győzeses tótok kizárólag házi ipari cikkeket arusíthatnak. (10,240/906 H) Ajánljuk ezt a kamarai véleményt az iparhatóság figyelmébe.

— **Arckép leleplezés.** A napokban leleplezte le a várkonyi függetlenségi kör dr. Nagy Emil Szolnoki országgyűlési képviselőnek arcképét. Az ünnepély a maga keresetlenségével is fényes volt és mindennél világosabb bizonyítéka annak, hogy dr. Nagy Emil lelkiének kiválóságával, egyenes őszinteségével s szívénél a nép iránt érzett igaz szeretetével megtalálta az utat a néphez is. Minket ez annyiban érdekel, hogy tőle közöltünk pár magvas vezérecziket. Örömmel, üdvözöljük mi is a népszerű képviselőt.

— **Figyelmeztetés a postai csomagok czélszerű csomagolása tárgyában.** A karácsonyi es üjévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késelem nélkül való kezeleése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: Pénzt, ékszer, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használható. A pecsételéskor vésett pecsétnyomó használható, Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czimirataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. A papírlapokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimírat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimírat leesnek, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő czimírat felső részén is kitüntesse. Demény s. k.

— **Tétetlen.** Mult számunkban emlitettük, hogy kik osztottak II. Rakóczi Ferenc fejedelem birtokain. Nem érdektelen, hogy — mint azt a „Nagykőrösi Hírlap“-ból olvassuk. — Tétetlen pusztá is Rakóczi fejedelem birtoka volt, melynek felerésze, az u. n. Alsó-Tétetlen mindjárt Rakóczi kibujdosása után gróf Aspermont, Rakóczi Julia ferje birtokába jutott, a másik felerésze, Felső-Tétetlen 1728-ig a királyi fiskus kezén maradt, a mikor is Nagy-kőrös város akkori jegyzője, Kalocsa Adám megalkudta 1600 Rh. forintért, kifizetni azonban nem bírta, 1731-ben 2600 Rh. forintért átment Beretvási Jánosnak, Alsó-dabasi Halász Jánosnak, és Bósa Annának, illetőleg Csepleszi Ilona és ferje Kalocsa Andrásnak. Alsó-tételt pedig gr. Aspermonttól Nagy-kőrös városa zálogba vette 1795-ben, majd 1817-ben örökön megszerezte 56 ezer forintért és eladta egyes lakosoknak.

— **Fölvétel a kecskeméti földmives iskolába.** A kecskeméti m. kir. földmives iskolával kapcsolatosan 8—8 hetig tartó téli gazdasági iskola szerveztetett. Célja, hogy a törkövön gazdaközönség köréből ama felnöttebb gazdalfjak, kik gazdaságaikat, illetve otthonukat csak rövidebb időre hagyhatják el, az okszerű gazdalkodás alapismereteiben oktatást, utmutatást nyernek. A téli gazdasági iskolára — erkölcsi bizonyítvány felmutatása mellett — felvehető minden legalább 18 évet betöltött gazdalfju, ki írni, olvasni és a négy alapművelettel számolni tud. Saját vagy szülői birtokon gazdalkodók a felvételnél előnyben részesülnek. A téli gazdasági iskolák tanfolyamának tartama 8 hét és pedig: Az 1-ső: november hó 1 től december hó 20-ig; A 2-ik: január hó 5-től február hó 28-ig. Minden egyes téli iskola tanfolyamon 20—20 bentlakó ifju vétetik fel kik ingyenes ellátásban részesülnek. A képzés a talajismeretre, az általános növénytermelésre, s a részletes növénytermelésből azon növények ismertetésére szorítkozik, mely növényeket az illető vidéken termesztnek, esetleg melyek termesztése ott különösen indokolt: továbbá az állattenyésztés és ápolás azon mérvig s azon mozzanatok felöllelésével, melyek az iskola gazdaságában a gyakorlatban fordulnak elő. Számadás leg-

egyszerűbb vezetése s ugyancsak a mezőrendőri és munkástörvények ismertetése. A téli iskola növendékei a mezőgazdasági házi iparból a legegyszerűbb bognár, asztalos, kosár-, seprő-, kefekötés stb. munkákból is nyernek útmutatást. A takarmánykészítés, a takarmányadagolás, istállói és tejgazdasági munkák, trágyakezelés a telepen, kibordás, teregetés, vetőmag előkészítés, az eszközök jókarban tartása, ovása, földkimérés enyhébb és alkalmas időben; a kertben, a füztelepen előforduló s végezhető munkáknál a tanulók szintén felhasználhatnak. Zöldségtermelés, gyümölcsészet körében a termelés teendőinek magyarázásán kívül, a földre való eltevés, csomagolás és értékesítési szempontok is előadatnak; az eltevés és csomagolás gyakorlatilag lesz bemutatva. A tanulók által készített háziipari tárgyak a készítőik tulajdonát képezik, így: kosarak, seprők, gereblyék, eszköznyelek, méhkaptárak stb. de csak akkor, ha ezeket a tanulók önállóan készítették s e tárgyak nem valami, az iskola gazdasága tulajdonát képező eszköz vagy tárgy tartozékai (pl. kocsilőcs, kerékküllő stb.) Szóval, a képzés főként és kiválóan gyakorlati alapon, az élet számára, egyszerű modorban, de mindig okmutatóan történik. Az iskola gazdasága az állattenyésztés különböző ágai-ban, tejkezelés és tejkezelési eszközökben, a különféle növények okszerű művelésére szolgáló gazdasági gépek és eszközökben bő felszereléssel bír, melyek a téli iskola tanulóinak az ismertetésnél tanulságul szolgálnak. Elhelyezés: A téli iskola tanulóit az e célra berendezett tiszta és tágas helyiségben lesznek elhelyezve, hol szalmazsákkal, szalma-párnával, lepedővel és vastag pokróccal ellátott ágyat kapnak. A téli iskolát végzett tanulók részére az igazgatóság bizonyítványt állít ki: ily bizonyítványt felmutatók a katonai szolgálatban a szabadságolásnál előnyben részesülnek.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetelli czukorkánál

A vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. 4

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható: 10—34

Dr. Fleisch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél decziliteres üveg ára 2 korona Huza-mosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Sok szenvedéstől szabadul meg, ha megismeri az **Universal-Fluid** bedörzsölő szert, mely enyhít: **csúzt, köszvényt, reumát, fog- és fejfájást és macacs bőrvizsketegséget. A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti,** amit számos elismerő és hálairat igazol. Egy kis próbaüveg ára 40 fillér, egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógyszerár, Király-u. 12. és Andrássy-út 26.** Vidékre 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill.- 12 kis üveget 5 kor.-ért portó és csomagolás költségmentesen küld a **Vörös kereszt gyógyszerár, Temesvár.** 6—9

Trágya eladási hirdetmény.

A budapesti „Cséry“-féle trágyagyár részéről közhírré tétetik, miszerint telepünkön nagy mennyiségű jól kezelt compost trágya cladó. A trágya nemcsak a vaspályához, hanem a vonat mentén bárhova szállítható s lerakható. Legolcsóbb árajánlatok s felvilágosítások iránti kérdések **Csillag Gusztávhoz Ceglédre** intézendők, kit e trágya szállításával megbíztunk. 5—10

„Cséry“-féle trágyagyár r. t.

Kiadó lakás.

Vajda Ferencz ur I. ker. czeplédi-uti házában három szobából és mellékhelyiségekből álló lakás, továbbá két raktárhelyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni lehet a helyszínen.

Karácsonyi vásár!

Tudomására adom a t. vevő közönségnek, hogy a közelgő karácsonyi alkalmából

Játék és ajándék

tárgyakból raktáramat teljesen felszereltem.

Folyó hó 10-én karácsonyi vásárt nyitottam és az összes kiállított **játék, diszmű és ajándék tárgyakat** a legolcsóbb árakban árusítom.

Van szerencsém a t. közönséget karácsonyi kiállításom megtekintésére meghívni.

Szolgálattal kész

Perényi Mór.

Karácsonyi vásár!

A PESTI NAPLÓ UJ KARACSONYI AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génus javakineséinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb disz munkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándéku adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló disz munkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek disz művek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti disz munka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, diésőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a kepzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képbén, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képbén

fog remekülni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándéku megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módozatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szívesen küldünk.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körut 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körut 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szécskavágók, répavágók, kukoricza morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Nincsen betegség házánál,

ha megosztja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, közhévynt, csuzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a Lires Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerész.

Debreczen kossuth utca. Budapest: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

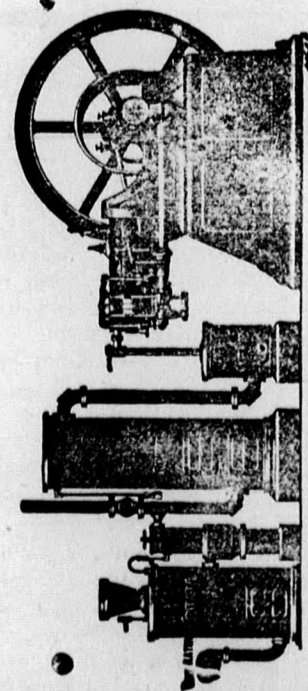
Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, **Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és locobilmotorok, szén-gáz-motorok, 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kérelmező fizetési feltételek gyártmány. — Költiségtetés és árjegyzék ingyen.